

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2016:
Thema Antibiotica gebruik topklinische ziekenhuizen
PREZIES – versie: februari 2017
Documentversie: 1.0

Inhoudsopgave

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2016. Topklinische ziekenhuizen	3
Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten.....	3
Tabel AB1b. Gebruik antibiotica.....	3
Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1).....	3
Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica.....	4
Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica.....	4
Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum	4
Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)	5
Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)	6
Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)	7

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2016. Topklinische ziekenhuizen

Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten

	Topklinisch
	N
Aantal ziekenhuizen	6
Aantal patiënten	2756

Tabel AB1b. Gebruik antibiotica

	Topklinisch	
	N ¹	% ²
Nee	1791	65,0
Ja	965	35,0

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

Niveau besluitvorming	Topklinisch	
	N ^{1*}	% ²
Juiste beslissing	2525	91,6
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	1721	62,4
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	51	1,9
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	594	21,6
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	159	5,8
Onjuiste beslissing	63	2,3
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	5	0,2
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	4	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	54	2,0
Onjuiste keuze	62	2,2
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	53	1,9
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	9	0,3
Te weinig informatie	94	3,4
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	5	0,2
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	2	0,1
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	12	0,4
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	65	2,4
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	10	0,4

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* Voor 45 patiënten is het thema niet ingevuld

** AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Topklinisch					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	753	78,4	234	86,3	34	94,4
Onjuiste beslissing	58	6,0	7	2,6	1	2,8
Onjuiste keuze	62	6,5	10	3,7	1	2,8
Te weinig informatie	87	9,1	20	7,4	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica

Geen antibiotica	Topklinisch	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1772	99,3
Onjuiste beslissing	5	0,3
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	7	0,4

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum

Toediening antibioticum	Topklinisch					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	561	58,4	203	74,9	21	58,3
Oraal	399	41,6	68	25,1	15	41,7

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Topklinisch	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	10	0,8
Betalactamase-gevoelige penicillines	11	0,9
Betalactamase-resistente penicillines	62	4,8
Carbapenem-antibiotica	37	2,9
Cefalosporines van de eerste generatie	66	5,1
Cefalosporines van de tweede generatie	144	11,2
Cefalosporines van de derde generatie	116	9,0
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	219	17,1
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	22	1,7
Fluoroquinolonen	165	12,9
Glycopeptiden	22	1,7
Imidazoolderivaten	89	6,9
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	46	3,6
Macroliden	34	2,7
Middellangwerkende sulfonamiden	1	0,1
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	26	2,0
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	95	7,4
Polymyxines	0	0,0
Rifampicines	9	0,7
SOD/SDD*	60	4,7
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	24	1,9
Tetracyclines	17	1,3
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	8	0,6
Totaal	1283	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Topklinisch								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	2	2	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	66	47	71,2	4	6,1	10	15,2	5	7,6
Cardio-thoracale chirurgie	8	8	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	217	185	85,3	8	3,7	9	4,1	15	6,9
Hematologie	5	4	80,0	0	0,0	1	20,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	235	194	82,6	6	2,6	19	8,1	16	6,8
Keel-neus-oor	12	10	83,3	0	0,0	1	8,3	1	8,3
Kindergeneeskunde	33	17	51,5	3	9,1	1	3,0	12	36,4
Longziekten en tuberculose	127	94	74,0	8	6,3	10	7,9	15	11,8
Neurochirurgie	25	18	72,0	2	8,0	2	8,0	3	12,0
Neurologie	34	25	73,5	3	8,8	3	8,8	3	8,8
Obstetrie en gynaecologie	23	16	69,6	0	0,0	1	4,3	6	26,1
Oncologie	5	4	80,0	1	20,0	0	0,0	0	0,0
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	64	47	73,4	15	23,4	0	0,0	2	3,1
Plastische chirurgie	5	1	20,0	4	80,0	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Urologie	39	33	84,6	0	0,0	1	2,6	5	12,8
Geriatric	6	6	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
MDL*	38	30	78,9	2	5,3	4	10,5	2	5,3
Reumatologie	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100,0
Onbekend	12	9	75,0	2	16,7	0	0,0	1	8,3

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Topklinisch		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	6	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	9	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	53	0	0,0
Carbapenem-antibiotica	35	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	56	0	0,0
Cefalosporines van de tweede generatie	120	8	6,7
Cefalosporines van de derde generatie	77	7	9,1
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	195	23	11,8
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	18	0	0,0
Fluorochinolonen	113	13	11,5
Glycopeptiden	10	0	0,0
Imidazoolderivaten	38	2	5,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	27	0	0,0
Macroliden	27	1	3,7
Middellangwerkende sulfonamiden	1	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriële middelen	20	1	5,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	79	3	3,8
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	7	0	0,0
SOD/SDD*	37	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	9	0	0,0
Tetracyclines	15	2	13,3
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	8	2	25,0
Totaal	960	62	6,5

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination